

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrio, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio II. De persona eius, cui facta reuelatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

gardi & Lollardi, in Belgio; & nostra, Illuminati faciebant in Hispania, & hodie etiam alij quidam factitant, suo periculo, aliena fraude.

SECTIO II.

De persona eius, cui facta reuelatio.

Quo ad personam Prophetæ, seu vindictis visiones, multa sunt consideranda. Primo fides, illius, an sit sincere Catholica; quare non est credendum reuelationibus Dæmonicorum, (qualis illa Childerico Regi Franciæ facta, procurante & expliante Basina, quæ viuente adhuc marito ei nupserat, & saga erat; quaingenium posteritatis eius declaratum Francisci Historici putant, (*lege Gaiuum lib. 1.*) vel hæreticorum. Nam initio Ecclesiæ Cherinthus falsas reuelationes finxit, & eas Apostolorū nominib. insiguit, ut Caius & Dionysius Alexandrinus tradidere. *a* tales prophetæ sectatorum Marci Magi: *b* tales prophetissarū & ipsius met Montani, ut Patres antiqui illius temporis prodiderunt, Claudio Apollinaris, Miltiades, Apollonius, & Serapion, quorum verba refert Eusebius: *c* tales Atchonticorum Martiades & Martinus, quilibet confinxere, quem vocabant, *Reuelationes Prophetarum*: *d* Manetis quoq; tales reuelationes, de quibus contra Faustum agens D. augustinus talis Iuliani Apostatae, quam narrat epis. ad Oribasium, de arbuscula: tales, quib. Donatistæ Generosum conati decipere: *e* & quibus vtebatur *E* Vincentius Dónatista: tales, quib. iluvi Mellianiani gloriantur: *f* tales fure re nostris temporibus Munzeri, & A-

*A*nabaptistarum, tales Campani, tales Iusti Velsii, & Franc. de la Cruz, reuelationes. Tales hoc anno 1601. hic Grætij, qui suspendio sceleris pœnas luere duo maritus & vxor; qui penes se solos Ecclesiæ remansisse incolumem pertinacissime iactabant: ideo communes liberos pater baptizabat, mater patrii more spôdebat. hi mundū hoc anno peritum prædicebant: sed morte mundi interitum præuenere. Plurimos huiusmodi dedit olim Britannia. Illic enim natus in Cambria quidam Merlinius Magus scelestissimus: verum enim, frustra renitenti bus Pontico Virunio, & Lelando, est hoc de illo testimonium Guilhelmi Neuburgij, & Polydori, & alias mendacissimi, Buccanani. Sane Magum fuisse, gesta eius à Galfrido Monumenthense tradita conuincunt. Cae hūc qui veteri Pendragonis ævo vixit, cōfundas cum alio Merlino Scoro, He lii Thelesini (qui & ipse vates) discipulo: qui Astronomia & Physica, ut magister, valde peritus, multa fertur prædictissimæ: & videtur aliis Prophetis Britanniae, Kentigerno, Sansoni, & Gildæ, annumerandus. Hanc Merlinorum distinctionem, notarunt Anglicarum rerum Scriptores, Treuiza, Ranulphus, & Giraldus Cambrensis. Falsa fidei Pseudoprophetæ fuere ibidem, Ioannes Ballus anno 1390. teste VVadeno, in fasciculo Zizantiarum: & Pagani ante Christum natum, Eubages, vocati: ex quorum secta, quidā Aquila, & alias Perdix, teste Christophoro Mylao. Nec dissimilis yaritatis sunt prophetæ eorum, qui ea in medium proferunt, quæ decreta Generalium Conciliorum, vel Sedis Apostolicae conuellunt; ut ridiculae prophetæ illæ Marioni Aduoca-

Parietum

*Euseb. lib. 3.
v. 22 & l. 7.
c. 10.
b. 1rem lib. 1.
v. 8. & 9.
cl. 5. c. 15.
v. 17. &
i. 8.
d. Epiphani.
baref. 40.
D. Augu.
m. 161. et
lib. 3. de ans.
mori. c. 11.
Thos. B.
4. bar. fab.*

Pacienſis de Societate Iesu, refutatæ. A
valde à Renato des Fons, in libro con-
tra le playdoyer de Marion, ca. 5. & 6. nam
Mariomus iste, vt Arnaldo genero ſuo
complaceret, & cum eo atq; Pasque-
tio, ac Doleto, quadrigam Calumnia-
torum & Sycophantatum noſtri tem-
poris imprudētissimorum, ſufficeret,
etiam prophetias fallas coram Sena-
tu Ampliſſimo, proferre in medium
non dubitauit. Nimitum vidit ſola
Luretia, dedit vna curia; quos vix, tam
diſſiſtis prouinciis, tot ſecula: Pattae-
tionem, Medium, Eceboſiū, Lampo-
nianum. Ni mirum tanti eſt his Her-
ostratis, inter Cathenas, & Quadrupla-
tores, & Æzonenses: inter ανθρώπους, δι-
γενεύς, φυλές, λαούς, cenſeri, & digito
oſtentarier.

2. Nam ſint perſonis arreptitio: nam ha-
rum reuelationib⁹ vel prophetiis ni-
hil credendum, deluſos à quādā mul-
tos, ſcribit Firmianus, ad B. Cyprian, g-
hoc argumento Miltiades probat p-
phetias Montani falſas: quia ſponte
incipiebat vaticinari: ſed inuitus, fu-
roreque, & amentia correptus, per-
gebat. h Tales fuere prophetiae mo-
nialium. Quercetenſium anno 1491.
de quibus ita ſcribit Christianus Maſ-
ſeus: i Eodem (inquit) anno, circa festum
Cathedrae (terribile dictu) cœperunt da-
mones habitare & poſidere monaſterium
dominorum Quercetenſium: quas annis
quatuor, & mensibus totidem miſerabili-
ter vexauerunt. Vidiffes eas crebro, velut
canes per agros diſcurrere, inſtar auium,
volare per aera ſicut fides, in arbore re-
perire, pendere de ramis: variarum animatiuum
effingere voces ſecreta prodere, de futuri t-
uentibus prophetare. Denique quorū Do-
min. Henricus Cameracensis Epifcopus, aut
Dominus Aegidius Nettelet, Decanus e-

iusdem Eccleſia, viri virtutum, ad exerceſ-
tum earum accederet: En inquietunt, cornu-
tus ille nunc in via eſt, vt nobis commine-
tur, venit. Post multa remedia, yndecanū
collata, earum nomina delata Romam, ab
Alexandro V I. lecta fuerunt in cæna Do-
mini ſub diuino ſacrificio, ſed nihil profuit.
Ioanna Portiere, que malorum dicitur de-
diſe principium, à nono etatis anno, lude-
re cum Diabolo capiſt; qui accuſabat eam
in monaſtero CCCC. XXXIV. vi-
cibus indigne communione: ſed ille qua-
mendax eſt, non ſtamni verbi illius. I-
pſa Cameracum adducta, quadragena-
ria maior, in carcere periit, circa Festum
Martini. Cetera poſt annos 4. mense
Iunio liberata ſunt.] Eandem Histo-
riam narrat, eti paulo aliter Ioā. Mo-
linetus Valencenſis, in Chronicō Bel-
giae nondum edito, è quo qua lib. 6. refe-
ram, ea mihi optima fide ex M. S. Co-
dice deſcribi curauit Clariſl. L. C. &
Senatori ſpectatæ iuſtiæ, Petrus Oran-
nus Leodicensis. Tales omnino diuina-
tiones Indorum: qui ſumpto cohobae
ſemine externantur, & mox cel-
ſante furore vaticinantur. de quibus
Pet. Chieza part. 2. hiſtor. Paruat ca. 27.
tales Libuſæ Bohemæ apud Dubra-
uium, lib. 2. Boiem. hiſtor.

D
E
3. Num fidei ſinceritatē, vita ac
morum integritas, virtutesque commen-
dant, an vero vitia & imperfectiones
notabiles eam dehonestent. Ideo non cre-
dendum ſuperbiis, ambitioſis, impa-
tientibus, carnalibus, ebriosiſ, ira-
fouentibus, odio exercitibus, diſſidia-
ſerentibus, vel alios diſſamantib⁹, vel
pecunias hinc corridentibus: nec eti-
am hypocritis, qui singularia quādā
affectionatæ deuotionis & pœnitētæ ſi-
gna, per ſuperiores Eccleſiaſticos nō
approbata, oſtentant. Conſirmant
haec,

g exſtat in-
ter Cypriā.
epiſ. nn 75.

h Euseb. d.
cap. 16.

i Chronic.
lib. 20.

hæc, vnius ex primis patribus, Appoloniū sententia, qui prophetias Montanistarum fallitatis hinc arguerat: tum quod Maximilla & Quintilla maritos suos deseruerant: tum quod erant pecunia cupide, & nusexercentes, tesseras & tabulis ludētes, & mercedem prophetiarum accipientes: tu quod lasciuæ: deditæ pigmentis, cultui corporis, & sumptuoso luxuri vestimentorum. ^{k Ense li. 5.} ^{cap 17.} Gerson etiam sic scribit:

B Habet præterea qualibet passio profundata suam lassionem, suam atatem, suum (vt Origenes loquitur) demonium, patet in philocapris, zelotypis, & iracundis, in inuidis & auarisi. Vnde Poeta,

C Qui amant, ipsi sibi somnia fingunt.] Nimirum hi sunt manes, quos quemque pati Poeta cecinit: hæc que cuique Deus fit dira cupidio. Solent animi cuiusque virtus variis signis deprehendi: ex familiaribus & amicis quib. sunt notiores: ex actionibus, & opinionibus eorum: vt si à Deo fœde de quibusque actionibus præsumant eruditii: si consilia & indicia spernant aliorum: si fortis Curios simulant, & intus viuant Bacchanalia: si mulierculas peccatis onustas circumducant: si se in officiis concionandi, confessiones excipiendo & alia huiusmodi ingerant (vt faciebat Petrus ille Sartor Antuerpiensis plendoheremita) sine legitima vocatione ac missione: si in aliis suis actionibus, moribus, exercitiis vani sint, præcipites, imprudentes indiscreti, maxime in oratione mentali, v.g. si adhuc imperfecti, & viz purgati cum sint, præcipitente per unituam, aut statim ac orare incipiunt, sine preparatione idonea, presumunt se habere tantum patiue, nisique sua ex parte corantes, indecum diuinum.

A expectent. Nam si quod aliud, hoc sane est illud in quod temeritatis laxum impingentes, plerique spirituales, per illusiones periculolas, & haereses fœdissimas, Begardorum, Beginarum, Dulcinistarum, Lollardorum, illuminatorum, &c. naufragium fecerunt. Duo sunt huiusmodi illusorum scupuli, unus est opinionum iuxta falsarum atque erronearum crudelitas, & superba contumacia: & interdum fœdissima quædam, & execranda, gradatim irrepentia peccata, etiam cum Angelis illis deceptoribus: alter valetudinis debilitatio, & cerebri laxio, non in mulierculis tantum, sed etiam in viris, alias nec leuibus, nec insipientibus, sed dulci hoc, & venenato ocioso contemplationis (ab omni voluntatis cooperatione, vel intellectus ad miniculō, quare & merito, remota & infructuosa ipsorum corporeorum sensuum titillatorii influxus, poculo ebriis. Quo in genere lögum foret plane recentia: eorum, qui ab indisceritis & indoctis magistris, in hanc foueam præcipitati fuerunt, nota nobis exempla, recensere: neque id expedit, superstitionis etiamnum tam cæcis, quam cæcorum ductoribus. Cæteros utinam vel sero faciant, istorum cautos pericula. Eodem pertinent, qui contumelias, examen, indiciaque aliorum, modum procedendi ipsorum aut dicta minus probantum, vel illis non creditum: agre & impatienter ferunt: qui denum contenti non forent, huiusmodi care re revelationibus, & illas potius aliis concedi: sed in his nimium sibi complacent, & toni hujus cæco amore tanguntur. Solet enim demon, cuique p. id quod viciose amat illudere. Prudenter D. Leo: Noxit & abolum, ^{i formo do} ^{circumcisit.}

*Cui ingerat illecebras gula, cui adhibeat in-
ci amenta luxuria, cui s'fundat virus in-
uidie, cui exhibeat esam cupiditatis: nouit
quem fallat gaudio, quem morore contur-
bet, quem errorem seducat, & causas que-
rit nocendi, vbi quemque studiosius viderit
occupari.] Idem confirmat, in vita Moy-
sis, Gregorius Nissenus. Prae cæteris
apti sunt deludi. qui natura sunt tena-
ces sententia sua, seque solos putant
sapere, reliquos despiciunt ut fungos:
talis ille, qui se in pateum præcipi-
tauit, apud Cassianum: talis postea
Franc. Ioannes de Rupescissa, ante
trecentes annos, talis nostro tempore
Franciscus de Cruce in Peruua, de
quo postea.*

P. 3. Consideranda corporis constitutio.
Nam si valetudo patum firma, si præ-
ferat redundantiam bilis atræ, si ha-
bitus corporis inedia, vel insomnia
plus æquo deformatus, sisit cerebro
læso, vel nimis apprehensiuus, aut ima-
ginationis turbida & æquo vchemi-
tioris: quia tales, ut dici solet, etiam
vigilantes purat se videre, audire, gu-
stare, quæ nec gustu, nec auditu, nec
oculis percipiunt. talibus dæmon fa-
cile imponit, quia falsarum rerum ima-
ginib[us] obuersantibus tenaciter
adhærent, & assentiuntur. Hoc solet
epilepticus contingere, vrvim morbi-
fera agitat vaticinentur. Quare an-
nis superioribus non satis cauti fuere:
qui sic affecti vnius ariolationes tan-
ti faciebant. Admiratione dignam
epileptica fœminæ historiam narra-
bo ex Gersone, lib. 5, scđt 16, in fine.

S. Addit Gerlon, referre, qualis sit &
surit persona, qualiter eruditæ, quibus af-
fusa, cum quibus conuersata, quibus dele-
cta: pauper sit: an diues: in diuitiis ti-
mendam superbiam & ambitionem, in
pauperibus vero fictionem.] Sed hæc ob-

A seruatio est petita à valde remotis &
incertis. Melior est sequens:

6. *Nec atatis, nec sexus differentia ne-
gligenda est. Nam si casca sit & caduca
ætas, delirij periculum est, si puerilis,
leuitatis & morbi imaginosis, quia hu-
midiore, quæ par est, sunt pueri cere-
bro, & pleni vaporis, qui paruo nego-
tio commouentur. Quare & per eos,*

*vt aptiores suis conatibus, dæmones
olim amabant oracula fundere: sed
& hodie fierint, in crystalloman-
tia, & in hydromantia. De fœmineo
sexu, constant hunc esse suspectiorem:
sed de eo separatim agetur, sequenti
sectione.*

7. Considerare oportet, utrum sit
in spirituali exercitatione persona vetera-
na, an vero nouitia tantum: an alias eam
diabolus sic decipere conatus fuerit,
aut decepitur: an quæ illi alias reuelata,
vera fuerint: item quæ vera, quæ
falsa fuerint. Sityro, valde verenda
fraus, quia (vt inquit Gerson) nouicuus
seuor citro salit, si caruerit regente, pre-
fertim in adolescentibus & fominis, qua-
rum est ardor nimis aridus, varius, effre-
nus, ideoque suspectus.] Hoc indicio
Francisc. Picus b[ea] primo detexit falsi-
tatem cuiusdam reuelationis visio-
nisque, post & alia indicia accesserunt,
ut quod vana quadam bonis
mixta, Diabolus in forma Christi Do-
mini, coepit suadere..

SECTIO III.

Dereuelationibus mulierum non:
sanctarum.

SExus ratio est habenda; ut dixi, quia,
si cætera sint paria, plus fidei viro-
rum reuelationes merentur. Quia
sexus iste imbecillior, naturales vel
dæmo-